

23 Aralık 2003

TÜRKİYE CUMHURİYETİ YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan üniversitelerin mimarlık bölüm başkanları tarafından 1996 yılında gönüllü katılım temelinde oluşturulmuş olan "Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu" (MOBBİG) bahar ve güz aylarında olmak üzere yılda iki kez toplanmaktadır. Toplantılar her seferinde farklı bir üniversite yerleşkesinde yapılmaktadır.

Mimarlık eğitim ve araştırma ortamını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen konularda görüş alışverişinin yapıldığı, ortak sorunların tartışıldığı ve deneyimlerin paylaşıldığı bu toplantılar, kurum yöneticilerinin, dolayısıyla kurumların birbirini tanımaları bakımından çok yararlı olmaktadır. Toplantılardan çıkabilen ortak karar metinleri, bilgi ve gereği için ilgili makamlara iletilmektedir.

Gönüllü olmasına rağmen, bugüne kadar katılımı artarak süren bu toplantıların sonuncusu, 17. MOBBİG Toplantısı, 13-15 Kasım 2003 tarihlerinde Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yapılmıştır. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan 23 mimarlık okulu yöneticileri, öncelikle ülkemizde mimarlık eğitimi ve araştırma ortamı olmak üzere, Yüksek Öğretim Kurumu Yasası için yapılmakta olan çalışmalarda gözönüne alınması ve Yasa'da ifade bulmasını istedikleri hususları içeren ortak bir karar metninin, Yüksek Öğretimi düzenleyecek ortamlara iletilmesi için MOBBİG dönem sekreteryasını görevlendirmiştir.

Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu (MOBBİG) adına yukarıda belirtilen ve bu yazıya ekli bulunan ortak karar metnini, gereği için bilgi ve görüşlerinize saygılarımla sunarım.

Doç. Dr. Selahattin Önür
ODTÜ Mimarlık Bölümü Başkanı

Eki: MOBBİG 13-14 Kasım 2003 Karar Metni

Bilgi için:
Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı

**MİMARLIK OKULLARI BÖLÜM BAŞKANLARI İLETİŞİM GRUBU (MOBBİG)
13-14 KASIM 2003 TARİHLİ 17.TOPLANTISI 1.GÜNDEM MADDESİNE İLİŞKİN
SONUÇ BİLDİRGESİ**

Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti üniversitelerinde kurulu olan mimarlık bölümleri'nin başkanları, 'Mimarlık Akademik Ortamı'nda , mimarlık eğitimi ve araştırmalarının paylaşılması ve gerekli gördükleri durumlarda ortak hareket edilmesi için sürdürdükleri yıllık toplantılarının 17'sini, 13-14 Kasım 2003 tarihlerinde, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nün ev sahipliğinde yapmışlardır. Bu toplantıda, 'Mimarlık Bilgi Alanı'nın yeni çıkacak Yüksek Öğrenim Kanunu içinde doğru değerlendirilip, doğru tanımlanıp, doğru yetkilendirilmesi üzerinde görüşülmüş ve başta Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı olmak üzere, Yüksek Öğretim Alanı'nın düzenlenmesinde etkin olacak ortamlara iletilmek üzere aşağıdaki kararlar alınmıştır.

1. 'Mimarlık Akademik Alanı', 'Tasarım Akademik Alanı'nın bir parçasıdır. 'Tasarım', 'Bilim', 'Sanat' ve 'Teknoloji'den farklı bir bilgi anlama ve bilgi üretme ortamıdır. Yüksek Öğretim Alanımız ve Akademik Ortamımız yeniden düzenlenirken bu ortama farklılığının gerektirdiği özellikleri gözetilen bir yaklaşım içinde olunmalıdır.

Bugüne kadar yapılan yeni yasa önerileri çerçevesinde, Akademik Ortam'ın boyutları, önerilen üniversitelerarası kurul yapısından da anlaşılacağı üzere, yalnızca, sosyal bilimler, fen bilimleri ve sağlık bilimleri olarak tanımlanmıştır. Yürürlükteki YÖK yasası ise bu boyutları öncelikle bilim ve sanat dalları olarak ele almaktadır. Yani, mevcut ve önerilen yasalar, 20.yüzyılın son çeyreği ile 21 yüzyılda ülkelerin üretimi ve tanıtımının kimlik kazanması açısından çok önemli olan Tasarım Alanı'nı kısıtlamakta, hatta dışlamaktadırlar. Burada sözü edilen tasarım alanı, mimari tasarım, kentsel tasarım, peyzaj tasarımı, iç mekan tasarımı, endüstri ürünleri tasarımı, gibi çevresel yaşam kalitesini artıran, sanatsal, kültürel ve toplumsal değerleri olan 'eser' yaratma eylemini ve bu eyleme ilişkin araştırma yapmayı ve bilgi üretmeyi içerir. Bu tanım dışındaki kullanım ve benzetmeler söz konusu değildir.

MOBBİG'in önerisi, yeni bir yasa ile düzenlenmesi beklenen Türkiye Akademik Ortam'ının temel boyutları arasında, Bilim, Sanat ve Teknoloji ile birlikte Tasarım'ın ayrıca yer almasıdır.

Mimarlık bölümleri başkanları olarak önerdiğimiz 'Tasarım', kendi disiplinler sınırları olan ve 21.yüzyıl Türkiye'sinin, 'Bilim' ve 'Sanat'ta olduğu gibi, uluslararası ortama etkin katkı yapabileceğimiz bir anlama ve bilgi üretme alanıdır. Tasarımın son ürünü de, ulusal ve uluslararası mal ve iletişim piyasalarında, emek ve kapital gibi, düzenleyici rol oynayan bir etmendir.

2. Türkiye Yüksek Öğrenim Alanı düzenlenmesi, eğitim, araştırma ve uygulama bileşenleri olan bir politika olmalıdır.

Sözü edilen Yüksek Öğrenim Alanı, eğitim, araştırma ve uygulama (stajlar, yüksek lisans ve doktora profesyonel dereceler ve uygulamalı araştırmalar, vb) bileşenlerinden oluşmaktadır. Bu alanların, ayrı özellikler taşıdığını düşünürsek, Yüksek Öğrenim Alanı, bu bileşenler ile bileşenlerin birbirleri ile ilişki kurdukları bütün arayüzlerin oluşturduğu bir ortamdır. Bu alanlarla ilgili olarak halen Avrupa Birliği çerçevesinde geliştirilen Avrupa Birliği direktiflerinin, hazırlanacak yasaya, ulusal ve yüksek öğrenimin kapsadığı disiplinlerin çıkarlarına uygun olarak yorumlanarak yansıtılması doğru olacaktır (örneğin, mimarlık eğitiminin en az 5 yıl olması, lisans ve lisansüstü sürelerinin ne olacağı ve nasıl eklemleneceğinin yorumlanması ve bazı bileşenleri zorunlu olarak beraberce kapsaması gerekmektedir).

3. Bölüm Alan Kurulları Güçlenmeli

a.) Yüksek öğrenimdeki değişiklik için önemli beklenti, 'Yönetim Ölçekleri'ndeki değişikliklerde yoğunlaşmış bulunmaktadır. Bu değişikliğin, üniversitelerin hepsini birbirine benzeten bir anlayış ile ele alınmasının yapısal olarak çok sınırlayıcı olacağı ve ancak içerikteki değişiklikler ile farklılaşmış gibi görüneceği kabul edilebilir. Yapısal olarak zenginleşmiş bir yüksek öğrenim ortamının ise farklı yönetim biçimlerine olanak sağlayacağını öngörebiliriz.

b.) Bugüne kadar birbirleri ile, formel olarak, ilgili oldukları ortak akademik alanlarını düzenlemek için ilişki kuramayan, ama yüksek öğrenim örgütlenmesinin çekirdek birimleri olan bölümlerin kendi aralarında, disiplinlerine ve alanlarına uygun ayrı Akademik Kurullar oluşturulmalıdır (mimarlık yüksek öğrenim alanı akademik kurulu, endüstri ürünleri tasarımı yüksek öğrenim alanı akademik kurulu gibi). Bu kurullar kendi alanlarındaki yüksek öğrenimin kalite beklentilerini, ölçüm kriterlerini, vb., oluşturacak, bunların kullanımını izleyip, geliştirecek ve konu alanları arasında eğitim deneyimlerinin paylaşılması için gereken etkinlikleri düzenleyecektir. Doçentlik ve profesörlük değerlendirme jüri üyeleri de bu kurulun içinden belirlenmelidir.

c.) Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu (MOBBİG), yaklaşık onbeş yıldır mimarlık bölüm yöneticilerinin enformel olarak yaptıkları toplantıların 1996 yılından itibaren bu isim altında yılda iki kez düzenli bir biçimde yapılması için alınan karar sonucu doğan ve gönüllülük bazında artan bir ilgi ile süren bir oluşumdur. Yukarıda (b) kısmında belirtilen bölümlerarası akademik kurul yanısıra, bu oluşuma da, bölümlerarası yöneticiler iletişim ve danışma kurulu olarak yasada yer verilerek hukuki bir tanım kazandırılması, tek önemli eksiği bu tanım olan MOBBİG deneyiminin, önemli yararları ve potansiyeli gözönünde tutularak, tüm üniversite bölümleri için sağlanması düşünülmelidir.

d.) Fakültelere bağlı bölümlerin ait lisansüstü programları için araştırmaya dayalı eğitimin geliştirilmesinde eşgüdüm ve işbirliği sağlayacak araştırma / eğitim / uygulama birimleri oluşturulmasına olanak sağlanmalıdır. Disiplinlerarası lisansüstü programlar için konulara göre 'Lisansüstü Dekanlıkları' kurulması bu konuların özüne uygun bir işleyişi sağlayacaktır. Bu dekanlıklara bağlı yeni lisansüstü bölümleri ve/ya araştırma birimleri ortaya çıkabilecektir.

e.) Öğretim elemanları kadar akademik ortamın genel değerlendirilmesi de önemlidir. Bir öğretim kurumundan belli bir yüzde ile eğitim ve araştırma için ayrı ayrı önerilecek öğretim üyelerinin akran değerlendirmesi ("peer review") sonuçları o kurumun değerlendirilmesi olarak tanımlanacaktır. Öğretim üyelerinin değerlendirmeye girmeyen yüzdesi ise, akademik ortamın meslek veya disiplinin temel eğitimini veren öğretim elemanları olarak düşünülmelidir. Akran değerlendiriciler (b) kısmında adı geçen kurul tarafından belirlenmelidir.

4. Akademik Etik Ön Plana Çıkarılmalıdır

Akademik ortamın etik davranışları, yalnızca bilimsel etik ile sınırlı görülmemelidir. Akademik yaşamın bütünü bu şekilde tanımlanmalıdır. Bu tanım, akademik ilişkiler ile birlikte, fiziki olarak akademik mekanlarda yaşayan herkesi, her birimi ve davranışı kapsar. Akademik ortamın sosyal çevreye etkisi, bu ortamın kendi içine veya bilim alanına dönük olan etkisi kadar değerli olarak, ancak bu bütünsellik içerisinde ele alınabilir.

5. Mimarlık Bölümleri Yeni Yüksek Öğretim Yasasının Çağdaş Evrensel İlkeler ve Uluslararası Ölçüt ve Standartlarla Tutarlı Olarak, Ülkemiz Akademik Ortamları İçin Gereken Reformların Yapılmasına Işık Tutacak Bir Yasa Olması Yolunda Yapılacak

Çabaları Destekleyeceğini ve Bu Yönde Kendilerinden Beklenecek Çalışmaları Yapmaya Hazır Olduğunu Bildirir.

6. MOBBİG Yukarıda Kabul Ettiği Prensipleri, Yüksek Öğrenim Alanını Düzenleyecek Ortamlara Taşımak Üzere Sekreteryası'nı Görevlendirmiştir.

MOBBİG sürekli bir sekreteryaya ile, yarı-yıllık toplantılar arası ilişkilerini düzenleyecek, gerektiği zaman özel alan toplantılarını yapacak ve kendi ilgi alanlarına giren konularda kamuoyunu bilgilendirecek platformlar oluşturacaktır. Sekreteriyalar, her yarı-yıl için, son MOBBİG toplantısının ev sahipliğini yapmış olan Bölüm yönetimi ile bir sonraki toplantının ev sahipliğini yapacak Bölüm yönetimi tarafından oluşturulmaktadır. ODTÜ Mimarlık Bölümü Başkanlığı, 13-15 Kasım 2003 tarihlerinde ODTÜ'de yapılmış olan toplantının evsahibi olan sekreteryadır.

Mimarlık eğitim kurumlarının temsilcileri olarak bu bildirmede yer alan husus ve ilkeleri benimsediğimizi, Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu (MOBBİG) adına ilgili ortamlara bildirmek üzere MOBBİG Sekreteryası görevlendirilmiştir:

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Doç.Dr.Ruşen YAMAÇLI
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Ayşen AKPINAR
Mimarlık Fakültesi Dekanı

Prof.Dr.Erhan BALKAN
Mimarlık Bölümü Başkanı

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Zülküf GÜNELİ
Mimarlık Bölümü Başkanı

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Can KUMBARACIBAŞI
Mimarlık Fakültesi Dekanı

Y.Doç.Dr.Güita FARIVARSADRI
Mimarlık Bölümü Başkan Yardımcısı

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Çetin TÜRKÇÜ
Mimarlık Fakültesi Dekanı

Prof.Dr.Atilla CİMCOZ
Mimarlık Bölümü Başkanı

Prof.Dr.Nerime CİMCOZ
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Y.Doç.Dr.Sencer ERKMAN
Mimarlık Bölümü Başkanı

Y.Doç.Dr.Burcu CEYLAN
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, YOZGAT

Y.Doç.Dr.Yaşar Bahri ERGEN
Mimarlık Bölümü Başkanı

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Mehmet Emin TUNA
Mimarlık Bölümü Başkanı

Doç.Dr.Sare SAHİL
Mimarlık Bölümü Başkanı Yardımcısı

Prof.Dr.Ibrahim NUMAN
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Doç.Dr.Nur ÇAĞLAR
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Öğr.Gör.Dr.Nazan KIRCI
Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı

GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ

Doç.Dr.Zeynep ONUR
Mimarlık Bölümü Başkanı

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Mehmet Şener KÜÇÜKDOĞU
Mimarlık Bölümü Başkanı

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Orhan HACIHASANOĞLU
Mimarlık Bölümü Başkanı

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Prof.Dr.Ahmet EYÜCE
Mimarlık Fakültesi Dekanı

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Sonay ÇEVİK
Mimarlık Bölümü Başkanı

Y.Doç.Dr.Hamiyet ÖZEN
Mimarlık Bölümü Başkanı Yardımcısı

LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Bozok ÖZERDİM
Mimarlık Bölümü Başkanı

Öğr.Gör.Vedat ÇAĞANAĞA
Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ

Prof.Erkut ÖZEL
Mimarlık Bölümü Başkanı

MERSİN ÜNİVERSİTESİ

Doç.Dr.Güzin TÜREL
Mimarlık Bölümü Başkanı

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Haluk PAMİR
Mimarlık Fakültesi Dekanı

Doç.Dr.Selahattin ÖNÜR
Mimarlık Bölümü Başkanı

Doç.Dr.Aydan BALAMİR
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Doç.Dr.Emre MADRAN
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Doç.Dr.Ali Uzay PEKER
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Y.Doç.Dr.Cana BİLSEL
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

Y.Doç.Dr.Ayşen ÇELEN ÖZTÜRK
Mimarlık Bölümü Başkanı Yardımcısı

Öğr.Gör.Kenan GÜVENÇ
Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Y.Doç.Dr.Osman Nuri Dülgerler
Mimarlık Bölümü Başkanı

Y.Doç.Dr.Mustafa İncesakal
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Doç.Dr.Levin ÖZGEN
Mimarlık Bölümü Başkanı

Y.Doç.Dr.Rafet KISTIR
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Öğr.Gör.Nihat YILMAZER
Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.İlter BÜYÜKDİĞAN
Mimarlık Bölümü Başkanı

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Neslihan DOSTOĞLU
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

YAKINDOĞU ÜNİVERSİTESİ

Y.Doç.Dr.Sevinç KURT
Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi